

In Memoriam

Manuel Holopainen

1929–2018

Manu, eli Manuel Holopainen eli koko ikänsä Paraguayn Nueva Alboradassa, jossa hän syntyi sekä kuoli.

Manu asui saman pienen puron varrella, jossa hänen vanhempansa tapasivat toisensa vuonna 1927. Elämä Paraguayssa oli kovaa, aluksi vanhemmat asuivat puron penkassa, kunnes saivat rakennetuksi pienen tuvan. Pellot oli raivattava viidakkoon pelkällä kirveellä ja käsisahalla.

Siitä huolimatta Holopaisen lasten elämä Alboradassa oli Manun muistin mukaan onnellista ja heillä oli tarpeeksi syötävää. Perheeseen syntyi kolme lasta, Manuel, Paula ja Eeva. Paula meni naimisiin ja muutti Argentiinan puolelle Misioneksen maakuntaan, jossa hän kuoli pari vuotta sitten. Eeva elää edelleen ja asuu Espanjassa. Manuelin äiti oli Suomessa kiertävä kirjakauppias ja muuttaessaan Paraguayhin, hän otti suuren määrän kirjoja mukaansa. Näistä kirjoista ja vanhemmiltaan Manu oppi viehättävän 1920-luvun suomen kielen.

Manuel asui koko ikänsä pienessä mökisään puron varrella. Rannassa oli myös pieni sauna, jossa hän usein saunoi ja kävi purossa pesulla. Manulla oli pihapiirissä pari lehmää ja kanoja. Lisäksi hän kasvatti maissia, joka olikin hänen pääasiallinen ravintonsa eri muodoissaan. Terveellisten elämäntapojensa vuoksi Manu uskoi elävänsä ainakin sata vuotta.

Manuel oli poikamies, joka haaveili morsiamesta Suomesta, mutta haaveiden asteelle se jäi. Manuel ihaili Suomea. Hän ei koskaan käynyt Suomessa, mutta lukemansa perusteella tunsi Suomen hyvin. Lukeminen oli hänelle kuin ikkuna maailmaan. Suomesta hänellä oli pääasiassa vain positiivista sanottavaa, mutta kielteistä oli liian kylmä ilmasto. Ajatuksissaan Manu osui usein hyvinkin lähelle totuutta. *Mielestäni jokaisella ihmisellä tulisi olla kaksi kotia, toinen Suomessa ja toinen sitten jossakin lämpimällä vyöhykkeellä, vaikkapa täällä Paraguayssa. Niitä voisi sitten vuorotella tarpeen mukaan. Jos olisimme hölmöläisiä, voisimme panna lämmintä ilmaa säkkiin ja tuoda sitä Suomeen.*

Tapasin Manuelin ensimmäisen kerran Paraguayn Nueva Alboradassa joskus 1990-luvun puolivälissä. Silloin kylässä asui vielä kolme suomalaista, Manun lisäksi Jouko Lappi ja Iikka Laulaja. Nämä kolme herrasmiestä olivat jäänne suomalaisesta ihanneyhteiskunnasta, joka parhaimmillaan käsitti lähes parisataa suomalaista asukasta.

Manu oli ystävällinen, hymyilevä, omissa oloissaan viihtyvä filosofi, joka mielellään jutтели ihmisten kanssa ja paransi maailmaa. Hän oli myös innokas shakin pelaaja ja haki aina pelikaveria.

Manu oppi tuntemaan suomalaisia sukulaisiaan vasta viimeisen vuosikymmenen aikana, kun hän pääsi esille hänestä teytyjen tv-ohjelmien kautta. Niistä myös sukulaiset saivat tietää Manun olemassaolosta ja alkoivat ottaa yhteyttä. Manulla oli useita serkkuja äitinsä puolelta Etelä-Pohjanmaalla. Nämä serkutkin olivat panneet merkille Manun hyväntahtoisuuden ja ystävällisen olemuksen ja tuumivat, että jos kaikki olisivat samanlaisia kuin Manu, niin maailmassa ei olisi sotiakaan. Manu myös ilahtui sanomattomasti sukulaisten lähettämistä kirjeistä, joissa oli valokuvia ja joskus muutamia euroja. Manu sanoikin, että on autuasta antaa, mutta on myös autuasta saada vähän tuohtu, niin kuin Manu asian ilmaisi. Hänellä kun ei ollut mitään tuloja ja käteinen siis tuiki harvinaista. Hän oli myös vilpittömän iloinen uusista sukulaistaan, joista hänellä ei ollut mitään tietoa ennen kuin nämä ottivat Manuun yhteyttä.

Ajan mittaan Manun kuulo heikkeni ja ryhtikin meni kumaraan, mutta mieli säilyi valoisaan.

Viimeisistä viidakkosuomalaisista Jouko Lappi kuoli ensimmäisenä, noin viisi vuotta sitten. Iikka Laulaja kuoli vuonna 2017 ja nyt sitten viimeisenä Manuel Holopainen.

Suomen kieli on loppunut Nueva Alboradasta, sillä Joukolla ja Manulla ei ollut perillisiä. Iikalla oli monta lasta, mutta he kaikki ovat paraguayalaisia ja puhuvat espanjaa.

Muistona suomalaisesta ihanneyhteiskunnasta ovat vain suomalaiset nimet hautausmaalla.

Antti Välikangas